

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
01.08.2022. – 05.08.2022.

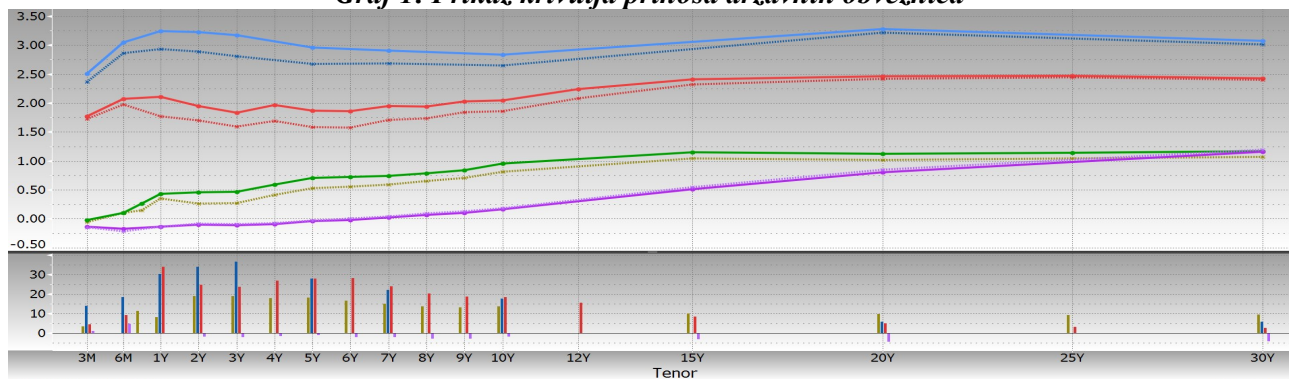
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	29.7.22	-	5.8.22	29.7.22	-	5.8.22	29.7.22	-	5.8.22	29.7.22	-	5.8.22				
2 godine	0,28	-	0,48	↗	2,88	-	3,23	↗	1,71	-	1,97	↗	-0,08	-	-0,10	↘
5 godina	0,53	-	0,71	↗	2,68	-	2,96	↗	1,59	-	1,87	↗	-0,02	-	-0,03	↘
10 godina	0,82	-	0,96	↗	2,65	-	2,83	↗	1,86	-	2,05	↗	0,19	-	0,17	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	29.7.22	-	5.8.22	
3 mjeseca	-0,027	-	0,011	↗
6 mjeseci	0,099	-	0,099	→
1 godina	0,377	-	0,459	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 05.08.2022. godine (pune linije) i 29.07.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

U protekloj sedmici prinosi obveznica eurozone su bilježili volatilna kretanja. Posmatrano na sedmičnom nivou prinosi sigurnijih obveznica su prilično povećani. Prinosi njemačkih obveznica su povećani između 14 i 20 baznih poena. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica kraćeg i srednjeg roka dospijeća su zabilježili pad, te su u odnosu na prethodnu sedmicu smanjeni za oko 11 baznih poena. Početkom sedmice Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je saopštila da očekuje da će ECB krenuti putem politike povećanja kamatnih stopa na narednim sastancima, ali da će periodični poremećaji isporuke gasa iz Rusije prouzrokovati da se ekonomski rast u eurozoni oštro smanji. Ekonomski podaci objavljeni za eurozonu, poput PMI indeksa, ukazuju na to da je došlo do usporenja ekonomskih aktivnosti, a generalno na finansijskim tržištima postoji bojazan od mogućnosti ulaska ekonomije u recesiju u drugom dijelu ove godine. Do dnevnih korekcija prinosa navise je najviše došlo zbog izjava zvaničnika Fed-a koji su potvrdili namjeru daljeg povećanja kamatnih stopa. Vijest o posjeti predsjednice Predstavničkog doma u Kongresu SAD Pelosi Tajvanu je bila jedna od uzroka povećanih neizvjesnosti zbog pitanja kako bi Kina mogla da reaguje na to. Nakon što je napustila Tajvan bez većih provokacija, prinosi su zabilježili rast. Ipak, već narednog dana BoE je povećala kamatne stope, te upozorila da će Velika Britanija utonuti u recesiju krajem ove godine, što je ponovo dovelo do povećane potražnje za sigurnijim investicijama,

odnosno do korekcije prinosa naniže. S druge strane, očekivanja učesnika na tržištu novca u prošloj sedmici su pokazala da je ECB već sada na trećini puta ciklusa povećanja kamatnih stopa, tako da su trenutna očekivanja da će ECB dodatno povećati kamatne stope za 100 baznih poena, a što je otprilike samo polovina onoga koliko je očekivano u julu. Smanjena očekivanja daljeg rasta kamatnih stopa dolaze nakon što podaci ukazuju na brzo slabljenje ekonomije Evrope, kao i zbog pogoršanja stanja sa ponudom prirodnog gasa.

Novo mjesečno istraživanje ECB, koje se provodi nad stanovništvom u eurozoni, je pokazalo da je ECB suočena sa toksičnom kombinacijom rastućih inflatornih očekivanja, mogućnosti pada ekonomskog rasta i pogoršanja na tržištu rada. Inflatorna očekivanja potrošača za narednih 12 mjeseci su u junu povećana na 5%, dok su očekivanja za naredne 3 godine povećana na 2,8%. U ekonomskom biltenu za avgust ECB je objavila da će „dalja normalizacija kamatnih stopa biti odgovarajuća“. Takođe, navedeno je da će buduća putanja politike kamatnih stopa nastaviti da zavisi od ekonomskih podataka, te da će pomoći da se postigne ciljani nivo inflacije od 2% u srednjem roku.

Na kraju prošle sedmice su objavljeni bolji od očekivanih podaci sa tržišta rada SAD koji su u petak uticali na izražen rast prinosa obveznica duž cijele krive prinosa.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	JUL	49,4	49,9	52,0
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	JUL	49,6	49,8	52,1
3.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.)	JUL	50,6	51,2	53,0
4.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	JUN	35,7%	35,8%	36,2%
5.	Stopa inflacije – Holandija	JUL	-	11,6%	9,9%
6.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	JUN	-12,4	-13,1	-12,9
7.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	JUN	0,2	6,4	0,8
8.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	JUN	-9,2%	-9,0%	-3,2%
9.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	JUN	-1,3%	-0,5%	-1,7%
10.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	JUN	-0,3%	1,4%	-0,3%
11.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	JUN	2,7%	-1,2%	3,4%
12.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	JUN	4,6%	7,0%	4,5%
13.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	JUN	-	3,3%	2,3%
14.	Maloprodaja – EZ (G/G)	JUN	-1,7%	-3,7%	0,4%
15.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	JUN	-8,3%	-9,8%	1,1%
16.	Maloprodaja – Italija (G/G)	JUN	-	1,4%	6,8%
17.	Stopa nezaposlenosti – EZ	JUN	6,6%	6,6%	6,6%
18.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	JUN	-	5,5%	5,5%
19.	Stopa nezaposlenosti – Italija	JUN	8,1%	8,1%	8,2%
20.	Stopa nezaposlenosti – Irska	JUL	-	4,2%	4,3%
21.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	JUL	-	3,2	-42,4

SAD

Prinosi na američke državne obveznice su tokom prošle sedmice zabilježili snažan rast (između 18 i 35 baznih poena). Početak prošle sedmice je obilježila službena posjeta predsjednice Predstavničkog doma u Kongresu SAD Tajvanu, što su kineske vlasti shvatile kao provokaciju, te zaprijetile vlastima SAD “da se ne igraju sa vatrom”, a što je dodatno pojačalo tenzije između SAD i Kine.

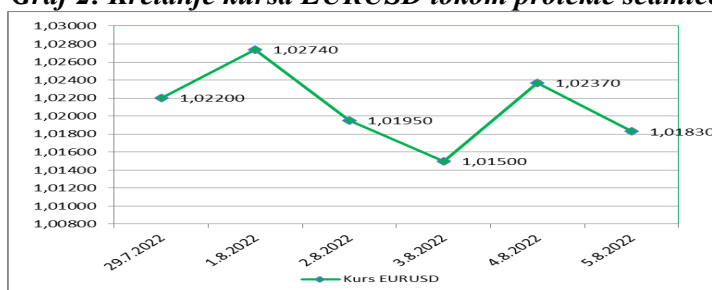
Predsjednik Feda iz St. Louisa Bullard još jednom je ponovio komentare da će biti potrebno vrijeme da se inflacija spusti na nivo od 2%. S druge strane, predsjednica Feda iz San Francisca Daly je istakla da je nivo od 3,4% do kraja godine prilično izvjestan, te da bi bilo razumno da Fed poveća referentnu kamatnu stopu na sjednici u septembru za 50 ili čak 75 baznih poena ukoliko dođe do neočekivanih inflatornih pritisaka. Krajem sedmice su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD, što je uticalo na snažan rast prinosa na američke obveznice.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUL	3,5%	3,6%	3,6%
2.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	JUL	250.000	528.000	398.000
3.	Promjena zaposlenih privatni sektor	JUL	230.000	471.000	404.000
4.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	JUL	20.000	30.000	27.000
5.	Fabričke porudžbine	JUN	1,2%	2,0%	1,8%
6.	Porudžbine trajnih dobara F	JUN	1,9%	2,0%	0,8%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	30. JUL	260.000	260.000	254.000
8.	Trgovinski bilans (u mlrd USD)	JUN	-80,0	-79,6	-84,9
9.	Indeks građevinskog sektora (M/M)	JUN	0,1%	-1,1%	0,1%
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	JUL	52,3	52,2	52,7

USD je blago aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad sa nivoa od 1,0220 na nivo od 1,0183.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice **održana je sjednica BoE na kojoj je odlučeno da se referentna kamatna stopa poveća za 50 baznih poena**, te sada ova stopa iznosi 1,75%. Povećanje kamatne stope je najveće od 1995. godine, a članovi MPC BoE su glasali sa 8:1 za povećanje referentne kamatne stope, dok je jedan član glasao za rast od 25 baznih poena. Ova odluka je uglavnom bila očekivana, ali ono što je bilo neočekivano jesu prognoze inflacije, te sada BoE očekuje inflaciju u oktobru od 13,3% i 13,1% u IV kvartalu. Takođe, očekuje se da će inflacija ostati na nivou od 9,3% do III kvartala 2023. godine. Pored toga, **BoE je upozorila da će Velika Britanija utonuti u recesiju u IV kvartalu ove godine, a koja će trajati pet kvartala, te se neće prevazići do 2024. godine.** Očekuje se da će ekonomija zabilježiti kontrakciju od 2,1% u 2023. godini. BoE je, takođe, objavila plan redukcije obveznica koje drži u portfoliju kroz postepenu prodaju kako kraćih tako i dužih obveznica. Slično kao Fed i ECB i BoE je uklonila iz politike smjernice o budućim kretanjima monetarne politike, te je istaknuto da su „sve opcije otvorene“. Neposredno po završetku sastanka BoE, kriva prinosa Velike Britanije je zabilježila inverziju između 2 i 10 godina, prvi put od 2019. godine, što je signal da i tržišta percipiraju recesiju. Guverner BoE Bailey je izjavio da Centralna banka ima jasan mandat cjenovne stabilnosti, te da je alternativa nepovećanja kamatne stope čak i lošija odluka u uslovima uporne inflacije, te bi BoE kasnije morala i u većoj mjeri povećati kamatnu stopu, ukoliko to ne bi učinila sada.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivački sektor F	JUL	52,2	52,1	52,8
2.	PMI uslužni sektor F	JUL	53,3	52,6	54,3
3.	PMI kompozitni indeks F	JUL	52,8	52,1	53,7
4.	Nationwide cijene kuća (G/G)	JUL	11,4%	11,0%	10,7%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala i u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,83934 na nivo od 0,84346, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,2171 na nivo od 1,2073.

JAPAN

Tokom protekle sedmice predsjedavajuća američkog Kongresa Pelosi je posjetila Tajvan, što je pojačalo netrpeljivosti među zemljama Azije, posebno između Kine i Tajvana, ali i Japana. Ubrzo nakon posjete pojavile su se vijesti da je Kina ispalila 5 projektila koji su pali u ekskluzivnu japansku ekonomsku regiju Kyodo. Ministar odbrane Japana Nobuo Kishi je osudio Peking zbog njihovih akcija, te je istakao da je ovo prvi put da je balistička raketa pala u vodu. Kina je saopštila da je otkazala sastanak između kineskog ministra vanjskih poslova Wang Yija i japanskog kolege Yoshimase Hayashija na marginama sastanka ASEAN-a u Kambodži zbog ranije izjave G7 u kojoj je izražena zabrinutost zbog “prijetećih akcija” Pekinga oko Tajvana, nakon posjete predsjedavajuće američkog Kongresa Pelosi.

Direktor kancelarije za emisiju javnog duga u Japanu pri Ministarstvu finansija Saito je izjavio da bi investitori trebalo da se pripremaju povratku ka normalnom trgovanju obveznicama, jer će se BoJ u određenom momentu povući iz programa otkupa obveznica, dodajući da je Ministarstvo finansija već počelo da istražuje sveobuhvatne preglede kako bi osiguralo da postoji dovoljna dubina i likvidnost tržišta, jer je samo pitanje vremena kada će ponovo investitori biti dominantni na finansijskom tržištu.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	PMI prerađivački sektor F	JUL	52,2	52,1	52,7
2.	PMI uslužni sektor F	JUL	51,2	50,3	54,0
3.	PMI kompozitni indeks F	JUL	50,6	50,2	53,0
4.	Monetarna baza (G/G)	JUL	-	2,8%	3,9%
5.	Potrošnja domaćinstva (G/G)	JUN	1,5%	3,5%	-0,5%
6.	Vodeći indeks P	JUN	-	100,6	101,2
7.	Koicidirajući indeks P	JUN	-	99,0	94,9

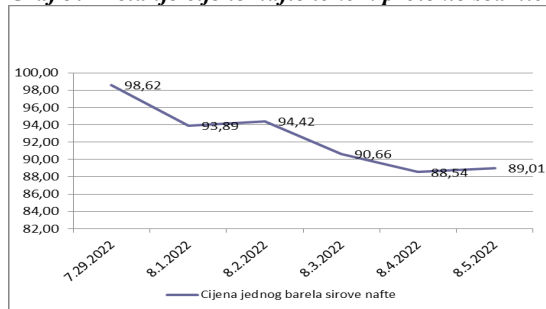
JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 136,16 na nivo od 137,51. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa 133,27 na nivo od 135,01.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 98,62 USD (95,50 EUR).

Početkom sedmice cijena nafte je smanjena nakon što su podaci o usporenju fabričke proizvodnje u Kini pojačali zabrinutost za tražnju za energijom. Takođe, povećan broj zaraženih virusom Covid19 u Kini je uticao na dodatno pogoršanje recesijskih strahova, što se odražava na pad cijene nafte. Do sredine sedmice cijena je nastavila da se smanjuje nakon što je Reuters objavio, citirajući dva delagata OPEC+, da je Zajednički tehnički komitet OPEC+ (JTC) smanjio prognozu suficita na tržištu nafte ove godine za 200.000 barela dnevno na 800.000 barela. Na sastanku u srijedu članice OPEC+ su postigle dogovor o povećanju obima ponude nafte za 100.000 barela dnevno u septembru, što je jedno od najmanjih povećanja u historiji, uprkos diplomatskim naporima predsjednika Bidena da uvjeri OPEC+ u povećanje ponude. U periodu od jula do avgusta, OPEC+ se obavezao da povećava ponudu po 600.000 barela dnevno. Tokom četvrtka cijena je nastavila da se smanjuje, te je na zatvaranju tržišta zabilježena cijena ispod 90 USD po barelu. Ovo je prvi put od početka rata u Ukrajini da je cijena nafte smanjena ispod 90 USD po barelu, a rezultat je pojačane neizvjesnosti oko recesije, kao i zbog podataka koje je objavila EIA, a koji pokazuju neočekivani rast zaliha nafte u SAD. Blagi rast cijene je zabilježen u petak, nakon što su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD. Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 9,74%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 89,01 USD (87,41 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.765,94 USD (EUR 1.727,93).

Početkom sedmice cijena zlata je bila pod uticajem blage deprecijacije USD, ali i očekivanja investitora o objavi ekonomskih podataka za SAD koji bi trebali označiti tempo daljeg rasta kamatnih stopa u SAD. Zlato je, takođe, dobilo podršku i kroz skorije slabije ekonomske podatke, uključujući neočekivanu kontrakciju ekonomije SAD tokom II kvartala, te usporenu prerađivačku aktivnost u EMU. Moody's očekuje da će Fed nastaviti sa povećanjem kamatnih stopa na narednim sastancima.

U četvrtak je cijena zlata povećana, te se našla na najvećem nivou u posljednjih mjesec dana, a pod uticajem jačanja geopolitičkih tenzija između Kine i SAD. Takođe, pad prinosa na državne obveznice SAD i slabljenja USD dali su podršku za rast cijene.

Cijena zlata je tokom trgovanja u petak blago smanjena, kako zbog podataka sa tržišta rada tako i zbog povećane vjerovatnoće da će Fed na sastanku u septembru povećati referentnu kamatnu stopu za 75 baznih poena. Zlato je i dalje izloženo snažnim recesijskim strahovima. Ipak, posljednji podaci sa tržišta rada u SAD su pokazali snagu ovog tržišta čime su djelimično ublaženi recesijski strahovi, dok se očekuje da će se i dalje nastaviti snažnije povećanje referentne kamatne stope Feda kako bi se suzbila inflacija.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.775,50 USD (EUR 1.743,59).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

